

DİCLE ÜNİVERSİTESİ
ÖN LİSANS VE LİSANS BİRİMLERİ
DERS MUAFİYETİ VE İNTİBAK İŞLEMLERİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı; Dicle Üniversitesi ön lisans ve lisans programlarına kayıt hakkı kazanan öğrencilerin daha önce herhangi bir Yükseköğretim Kurumundan alıp başardıkları derslerin muafiyet ve yarıyıl/yıl intibak esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu yönerge;

(1) Yatay veya dikey geçiş yaparak ya da af kanunundan yararlanarak öğrenimlerine devam etmek isteyen öğrencilerin,

(2) Daha önce herhangi bir Yükseköğretim Kurumu'nda öğrenim görmüş veya mezun olmuş iken Üniversitemize kayıt yaptırmaya hak kazanan öğrencilerin,

(3) Üniversitemiz programlarından birinde kayıtlı bulunan öğrencilerden, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından denkliği kabul edilen başka bir yükseköğretim kurumunun programlarında yaz öğretimi, özel öğrenci statüsü veya Farabi, Mevlana ve Erasmus değişim programlarıyla öğrenim gören öğrencilerin başka bir yükseköğretim kurumunda alıp başarılı oldukları derslerden muafiyet ve intibaklarıyla ilgili işlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesi ve Dicle Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- Bu yönergede geçen;

(1) **Muafiyet;** Daha önce alınmış ve başarılmış ders/derslerin yerine, kredi/AKTS ve içerik uyumuna göre müfredatta bulunan ders/derslerin denkliğinin kabul edilerek muaf edilmesi durumunu,

(2) **İntibak İşlemi;** Üniversitemize kayıt hakkı kazanan öğrencilerin daha önce herhangi bir Yükseköğretim Kurumundan alıp başardığı ve muaf sayıldığı derslere göre devam edecekleri yarıyıl/yılı belirleme işlemini,

(3) **Eşdeğer ders;** İsimleri aynı olan veya ilgili yönetim kurulları tarafından içeriklerinin en az yüzde sekseninin aynı olduğu tespit edilen dersi,

(4) **Komisyon;** İlgili Dekanlıkça/Müdürlükçe en az 2 (iki) yıllığına bölüm/program temsilini de göz önünde bulundurarak görevlendirilen muafiyet ve intibak taleplerinin incelendiği en az 3 üyeden oluşan komisyonu,

(5) **Kurul;** Fakülte/Yüksekokul/Meslek Yüksekokulu Kurulunu, Yönetim Kurulunu,

(6) **Üniversite;** Dicle Üniversitesi'ni ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**Başvuru Süresi, Muafiyet ve İntibak Esasları,
Sonuçların Duyurulması ve İtiraz**

Başvuru süresi ve esasları

MADDE 5- (1) Muafiyet ve intibak işlemleri başvuru tarihleri, Üniversitemize yeni kayıt hakkı kazanan öğrenciler için hazırlanan ve web sayfamızda ilan edilen duyuruda belirtilir.

(2) Üniversitemiz ön lisans ve lisans programlarına yeni kayıt yaptıran öğrenciler, kayıt yaptıkları yılda, daha önce öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarında alıp başarmış oldukları derslerden muaf olmak için Üniversitemize kesin kayıt tarihinden itibaren eğitim-öğretime başlama tarihinden en az 5 (beş) işgünü öncesinden başvuru yapabilirler.

(3) Zorunlu Yabancı Dil Hazırlık Sınıfı bulunan birimlerde okuyan öğrencilerimiz ise ders muafiyet taleplerini 1 inci sınıfa geçtikten sonra eğitim-öğretime başlama tarihinden en az 5 (beş) işgünü öncesinden başvuru yapabilirler.

(4) Kayıt yaptırdığı yılda muafiyet başvurusunu yapamayan öğrenci, bir defaya mahsus olmak üzere bir sonraki eğitim-öğretim dönemi veya yılı eğitim-öğretime başlama tarihinden en az 5 (beş) işgünü öncesinden başvuru yapması halinde muafiyet talebi değerlendirilmeye alınır. Ancak, 3.dönemden sonra muafiyet ve intibak talepleri değerlendirilmeye alınmaz.

(5) İlgili döneme ait eğitim-öğretim başlama tarihinden sonra Üniversitemize çeşitli sebeplerle yerleştirilen öğrenciler, kesin kayıt tarihinden itibaren 3 (üç) işgünü içerisinde ders muafiyeti başvurusu yapmaları durumunda, talepleri ilgili kurullarca değerlendirilmeye alınır ve sonuçlandırılır.

(6) Öğrenciler, öğrenim gördükleri programda sadece bir defa ders muafiyeti başvurusu yapabilirler.

(7) Öğrencilerin, kayıtlı oldukları akademik birime verecekleri başvuru dilekçelerinde, daha önce başarmış oldukları hangi ders/dersler karşılığında hangi ders/derslerden muaf olmak istediklerini açıkça belirtmeleri ve dilekçe ekine daha önce öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ile not durum belgesini (transkript) eklemeleri gerekir.

(8) Öğrenciler, daha önce almış ve başarmış oldukları birden fazla derse karşılık eşdeğer ders/derslerden muafiyet isteğinde bulunabilirler.

(9) Bitirme projesi için muafiyet talebinde bulunulamaz

Muafiyet ve intibak esasları

MADDE 6- (1) Öğrenciler, muafiyet talepleri ilgili yönetim kurulu tarafından değerlendirilip karara bağlanıncaya kadar muafiyet talebinde buldukları derse/derslere devam ederler.

(2) İçeriğinin eşdeğer ve kredisinin/AKTS'nin daha düşük olmaması koşuluyla muafiyeti istenen bir dersin adının, eşdeğer sayılacak ders ile birebir aynı olması gerekmez. Ders içeriği en az yüzde seksen ve üzerinde uyumlu ise ders eşdeğer kabul edilir. Ayrıca, 1 (bir) kredi veya AKTS değerinde düşük olan derslerin de muafiyet talepleri ilgili birim yönetim kurulunca değerlendirilip kabul edilebilir.

(3) ÖSYS, DGS, Özel Yetenek Sınavı ve Yurtdışından Öğrenci Kabul Kontenjanları sonucunda Üniversitemize yerleşen öğrencilerin daha önce öğrenim gördükleri / mezun oldukları yükseköğretim kurumlarından almış ve başarmış oldukları kredi/AKTS ve içerikleri yönünden eşdeğer olan dersleri ile, öğrenci değişim programları (Erasmus, Farabi, Mevlana, Özel Statü) ve yaz öğretiminde başka yükseköğretim kurumlarında alınan eşdeğer dersin / derslerin öğrenim görülmüş olan üniversitede başarılmış olması muafiyet talebi için yeterli olup, söz konusu derslerin başarı notları ve otomasyon ortamına aktarılma işlemi aşağıda belirtilen şekillerde yapılır:

- a) 100'lü not sistemi uygulayan ve ders geçme notu 50 olup, 60'ın üzerinde olan derslerin notları geldikleri şekliyle kabul edilecek.
- b) Üniversitemizin geçme notu altındaki geçer bir notla başarılmış olan derslerin başarı notları otomasyon sistemimize 60 olarak girilecek.
- c) 4'lü/harfli not sistemi uygulayan üniversitelerde ise o üniversitenin geçer not olarak kabul ettiği harf notuna tekabül eden başarı notları aralığı (örneğin AA=90-100 aralığı olan 95) alınacak.
- d) Muaf edilen derslerin kredileri/AKTS'leri ve notları, üniversitemizde mezuniyet için gerekli olan asgari kredi/AKTS yüküne ve genel akademik not ortalamasına dâhil edilir.
- e) Öğrencinin, daha evvel öğrenim gördüğü üniversitede alıp başarmış olduğu, ancak kredisiz olduğu için "geçer", "başarılı", "yeterli" gibi terimlerle ifade edilen derslerin başarı notlarını belirtir onaylı bir belgeyi getirip teslim etmesi halinde getirdiği başarı notu, başarı notlarını belirtir belgeyi getirememesi durumunda ise notu 60 olarak otomasyona girilir.
- f) Başarı notlarının birbirine dönüştürülmesinde, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen not dönüştürme tabloları veya üniversitelerce düzenlenen karşılıkları kullanılabilir.

(4) Önkoşullu dersin muafiyet işleminin yapılabilmesi için, önkoşul olan ders / derslerin başarılı olması, bağlantılı derslerde ise gerekli şartların sağlanması gerekir.

(5) Öğrencinin önceki yükseköğretim kurumunda şartlı olarak geçtiği ders / derslerin muafiyet işlemi, söz konusu ders / derslerde alınan not, YÖK Başkanlığının not dönüşüm tablosuna göre değerlendirilir ve Üniversitemizin geçer notunu sağlaması halinde muafiyet yapılır.

(6) Ağırlıklı Genel Başarı Not Ortalamasına (AGNO) göre yapılan yatay geçiş ile gelen öğrencilerin intibakları geldikleri sınıfa, ÖSYS/DGS merkezi yerleştirme puanı (EK-1 Madde) ile yapılan yatay geçişlerde ise, eşdeğer programa başvurması halinde geldikleri sınıfa, eşdeğer olmayıp farklı bir programa başvurması halinde ise intibakları bu yönerge hükümleri çerçevesinde ilgili komisyonlarca/kurullarca yapılır.

(7) Yıllık veya dönemlik olarak okutulan Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, Türk Dili ve yabancı dil derslerini başarmış olan öğrenciler bu derslerin alınmış olduğu tarihe bakılmadan muaf sayılır ve bu dersler için içerik uyumu aranmaz.

(8) Öğrencilerin **(Dikey Geçiş Sınavı “DGS” ile kayıt yaptıran öğrenciler hariç olmak üzere)** üst yarıyillara intibaklarının yapılabilmesi için; ortak zorunlu dersler de dâhil olmak üzere ikinci sınıfa intibak için birinci sınıfın kredilerinin/AKTS’lerinin toplamının %70’inden, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflara intibak için ise o dönemlere kadar olan toplam ders kredilerinin/AKTS’lerinin en az %70’inden muaf olmaları koşulu aranır.

(9) Merkezi sınavlar sonucunda Üniversitemiz ön lisans ve lisans programlarına kayıt yaptıran ve üst yarıyıla/yıla intibakı yapılan öğrenciler kayıt yaptırdıkları programın en az bir yılını üniversitemizde okuyacak şekilde intibak ettirilirlir.

(10) Yüzde yetmiş oranında muafiyeti sağlayamadığı için üst sınıfa intibakı yapılmayan öğrenciye ise derslerinin çakışmaması koşuluyla ve haftalık azami ders alma limiti dâhilinde **muaf olduğu AKTS veya ulusal kredi miktarı kadar bir üst yarıyıldan ders verilebilir.**

(11) Öğrenciler, muaf olunmayan alt yarıyıl /yıl derslerini öncelikle varsa birinci sınıftan başlamak üzere derslerin çakışmaması koşuluyla ve haftalık azami ders alma limiti dâhilinde alabilir.

(12) Dikey Geçiş Sınavı ile lisans öğrenimine başlama hakkını elde eden öğrencilere, Meslek Yüksekokulları Ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik ile Yükseköğretim Kurumlarında Ön Lisans Ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal İle Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(13) YÖK tarafından denkliği tanınmayan yurtdışındaki üniversitelerden alınan dersler için muafiyet ve intibak işlemleri yapılmaz.

Muafiyet sınavları

MADDE 7 – (1) Her eğitim-öğretim yılı başında yeni kaydolun öğrenciler için “Yeni Kayıt Duyurusunda” belirtilen tarihlerde ve yerde Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından Ortak Zorunlu Yabancı Dil Dersi için muafiyet sınavı yapılır. Bu sınavda mutlak değerlendirme yöntemine göre 100 üzerinden en az 60 başarı notu alan öğrenciler yabancı dil derslerinden muaf sayılır.

(2) Zorunlu hazırlık sınıfı bulunan akademik birimlere kaydolun öğrencilere, her eğitim-öğretim yılı başında ilgili akademik birim tarafından belirlenen yer ve zamanda zorunlu hazırlık sınıfı muafiyet sınavı yapılır.

Muafiyet ve intibak sonuçlarının değerlendirilmesi

MADDE 8- (1) İlgili kurullar, öğrencilerin muafiyet ve intibak başvurularını değerlendirir ve son başvuru tarihini izleyen günden itibaren en geç 7 (yedi) iş günü içinde karara bağlamak zorundadır.

Muafiyet ve intibak işlemi sonuç raporu

MADDE 9 – (1) İlgili bölüm / program muafiyet ve intibak komisyonu tarafından düzenlenen ve ilgili akademik birim kurullarınca da kararlaştırılan muafiyet ve intibak sonuç raporunda, öğrencinin daha önce almış olduğu dersin/derslerin adı, kredisi/AKTS’si ve başarı notu ile karşılığında muaf olunan dersin/derslerin kodu, adı, kredisi/AKTS’si ve başarı notu ile, varsa hangi yarıyıla/yıla intibak ettirildiği belirtilir.

Muafiyet ve intibak sonuçlarının duyurulması

MADDE 10- (1) Muafiyet sonuçları, ilgili akademik birimin internet sayfasında veya öğrencinin görebileceği uygun yerde ilan edilir, ayrıca öğrencinin danışmanına ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirilir.

(2) Danışmanlar, muafiyet ve intibak raporunu danışmanı olduğu öğrenciye elden teslim edebilir.

Muafiyet ve intibak sonuçlarına itiraz ve feragat

MADDE 11 (1) Muafiyet ve intibak sonuçlarına itirazlar, muafiyet işleminin kesinleşip ilgili akademik birimin internet sayfasında ilan edildiği tarihten itibaren en geç 5 (beş) işgünü içinde yazılı olarak ilgili birime yapılır.

(2) İlgili akademik birim, öğrencinin itirazını 3 (üç) işgünü içerisinde değerlendirerek öğrenciden veya komisyondan kaynaklı varsa hatalı işlemi düzeltir ve itiraz sonucunu ilgililere yazılı olarak bildirir.

(3) Muafiyet hakkından feragat etmek isteyen öğrenci muafiyet iptalini istediği dersin/derslerin isminin yazılı olduğu dilekçeyi, muafiyet işleminin kesinleşip ilgili akademik birimin internet sayfasında ilan edildiği tarihten itibaren en geç 5 (beş) işgünü içinde ilgili birime yapılır. Muafiyet veya intibak hakkından feragat eden öğrenci, yeniden muafiyet ve intibak talebinde bulunamaz.

Muafiyet sonuçlarının öğrenci otomasyonuna aktarılması

MADDE 12- (1) Muafiyet sonuçları, sonuçların açıklanma tarihinden itibaren en geç 5 (beş) işgünü içerisinde ilgili bölüm / program başkanı ile Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı koordinasyonunda öğrenci otomasyonu sistemine işlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 13- (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde karar almaya Üniversite Senatosu yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönerge

MADDE 14- (1) 03.07.2015 tarihli ve 2015 / 10-D.H.12 nolu Üniversitemiz Senatosu oturumunda kabul edilen Üniversitemiz Ders Muafiyeti ve İntibak İşlemleri Uygulama Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu yönerge, 2019-2020 eğitim-öğretim yılı başında geçerli olmak üzere Üniversitemiz Senatosunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu yönerge hükümlerini Dicle Üniversitesi Rektörü yürütür

Yönergenin Kabul Edildiği Üniversitemiz Senatosu'nun		
Oturum Tarihi	Oturum No	Karar
24.06.2019	10	2019/10-3